

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druck i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusta) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemście-Pomorz.

ROK XVII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 18 LISTOPADA 1937.

L — Nr. 135

Co myśleć o nowym stronnictwie?

Głośnym stało się ostatnio nowo założone stronnictwo t. zw. „Stron. Pracy“.

Nie dla tego czasem, że jest czymś tak bardzo nowym — a są tacy, którzy zawsze lubią gonić za nowością, myśląc, że tam znajdują coś lepszego — boć jest ono tylko złączeniem się dwóch już od dawna istniejących u nas partij — Chrześcijańskiej Demokracji i Narodowej Partii Robotniczej, które to partie nam wszystkim są dobrze znane.

Chrześcijańska Demokracja u nas na Pomorzu prawie żadnego znaczenia nie ma i nie miała, Narod. Partia Robotnicza, t. zw. NPR., ma swoich zwolenników przeważnie w sferach robotniczych.

Te dwie partie złączyły się razem i dały tej złączonej organizacji nazwę „Stronnictwo Pracy“.

O ile przeto skład tego nowego Stron. nie nowego do naszych stosunków wewnętrzno-politycznych nie wnosi, o tyle ci, którzy stanęli na jego czele, wzbudzili znacznie większe zainteresowanie.

Znajdujemy tam bowiem takie nazwiska, jak gen. Haller, Korfanty, Paderewski. Z pewnością są to osobistości wielkich zasług dla Polski, ale my nie na to patrzymy, a jedynie na to, co wnosi ta nowa organizacja.

Sami twórcy ogłosili, że chcą się opierać na zasadach chrześcijańskich i narodowych, stać w obronie demokracji. Będą zwalczać dyktaturę i totalizm, czy to z lewej czy z prawej strony i w ten sposób stanowić będą t. zw. środek, centrum. O kwestii żydowskiej mówią również, ale bardzo ogólnie i miękko, najsilniej akcentują swoje przekonania demokratyczne.

Jak oświadczenia sami, nie lękają się, by zdołali pod swoim sztandarem skupić większość społeczeństwa, mają jednak nadzieję pozyskać dla swych celów pewien jego odłam. Co o tych poczynaniach sądzić? Z pewnością, że na oświadczenie się za ideologią katolicką i narodową my się godzimy.

Jednak zasady i postulaty katolickie i narodowe my Narodowy od dawna b. mocno i jako główne nasze wytyczne idee stawiamy.

Jeżeli więc o obronę tych zasad i ideałów chodzi, to po co było tworzyć nową partię, nową organizację polityczną? Wszak, gdyby się przyłączyli do nas, to tym silniejszymi byłibyśmy w tej walce o Polskę Katolicką i Narodową. A wszelkie rozdzielenia te dążenia tylko osłabiają. Ale, powiadają oni: „Wy, narodowcy, dążycie do dyktatury, do totalizmu, do hitleryzmu i faszystów“. Odpowiadamy stanowczo: „Nie prawda. To są jedynie insynuacje ze strony naszych przeciwników, aby nas zniechęcić w opinii. My narodowcy nie dążymy ani do dyktatury ani do totalizmu ani do faszystów, a tym mniej do hitleryzmu. Jedynie, do czego dążymy, to zjednoczenie całego narodu pod sztandarem katolickim i narodowym. Cały naród ma być zgodny, solidarny i zjednoczony. To, że ten wśród Polaków ma taki, a tamten inny zawód lub star, to nie powinno według naszego zdania stanowić żadnej różnicy, żadnej przegrady, żadnej przeszkody. Jeżeli będziemy my Polacy razem trzymać, podamy sobie bratnią dłoń do wspólnej, zgodnej pracy, to czy kto jest robotnikiem, czy rzemieślnikiem czy rolnikiem czy kupcem czy inteligentem, dla wszystkich będzie chleb w Polsce i to pod dostatkiem. Taka zgoda, taka solidarność i jedność narodu jest też zupełnie zgodna z nauką Chrystusa, który głosi „Bądźcie jedni, jako i Ojciec wasz Niebieski jeden jest“. Ale powiedzą: „W praktyce taka solidarność, takie zjednoczenie prowadzi zwykle do pogwałcenia praw jednostek, do poniewierki ich godności“. Są to czcze wymówki. Tam bowiem, gdzie się konsoliduje naród na podstawach katolickich, na zasadach Chrystusowych i bratniej zgodzie i miłości, tam o żadnym gwałceniu praw i godności ludzkiej mowy być nie może“. Nie wolno się powoływać na Bolszewię czy Niemcy hitl., gdzie zaprowadzono bezbożnictwo wzgl. neopogaństwo.

Ale Stron. Pracy chce szczęścia społeczeństwa przez przywrócenie mu czystej demokracji. My dobrze znamy i pamiętamy, co to za szczęście było, kiedy to za ery t. zw. demokracji zjeżdżali do nas rozmaici agitatorzy, łudzili społeczeństwo najrozmaitszymi nieiszczalnymi obietnicami, szkalowali i gromy potępienia rzucali na wszystko, co do ich partii nie należało, siali nienawiść wśród rodaków jednej wioski, jednego miasta, rozbijali naszych braci na wrogie sobie obozy, judząc jednych przeciw drugim i skierowując ich energią i najlepsze siły, miast do twórczej pracy dla wspólnego dobra, do zgrabnej, nieszczęśliwej walki jednych Polaków przeciw drugim ku uciesze ich największych wrogów. To była ta osławiona czysta demokracja. Ona to stanowiła też jedną z głównych przyczyn naszego dzisiejszego marazmu gospodarczego, a przede wszystkim opanowania przez Żydów naszego życia gospodarczego. Jeżeli już chodzi o samych agitatorów, to im ta „działalność“ demokratyczno-partijna w znacznej mierze posłużyła do robienia niezłych interesów, ale Narodowi klęskę po klęsce zadawała.

Ona też tak społeczeństwo osłabiła i zdeorganizowała, że potem łatwo było sanacji opanować sytuację. Przywrócenie dziś ponownie tej samej demokracji, to najprostszą może być drogą do komunizmu. Wskreszenie z powrotem tej samej demokracji to tylko tryumf żydostwa i rozmaitych wyrotowców, to żerowisko, pożądane dla wszystkich elementów niepolskich, a przede wszystkim dla Żydów. Czysta demokracja to równy głos i równe prawo do rządów w Polsce tak dla Polaka, jak i dla Żyda, jak i dla nie umiejącego ani czytać ani pisać Poleszuka.

My narodowcy chcemy zjednoczyć cały Naród właśnie po to, by wreszcie on stał się gospodarzem i panem we własnym kraju, by przed wszystkim Polak miał chleb we własnej Ojczyźnie. Ci więc, którzy temu przeciwdziałają, choćby nawet głosili i hasła chrześcijańskie i narodowe, w rzeczy samej tylko przeszkody stawiają na drodze do dojścia do Polski Katolickiej i do Polski Narodowej.

Dziś toczy się w Polsce walka jedynie o to, czy Polska ma być katolicką, a w niej Naród polski gospodarzem czy też ma być nadal domeną wszystkich narodowaści, a wśród nich na pierwszym miejscu Żydów. Aby tę wojnę o tak wielką i tak arcyważną dla Narodu stawkę wygrać, trzeba skupienia wszystkich Polaków pod jednym sztandarem, zszeregowania go w jednym froncie.

Ci więc, którzy tworzą osobne fronty, osłabiają ten wspólny front, a chcieć stanąć w środku dwu walczących ze sobą z całą siłą frontów — to czeka mrzonka.

Gdyby choć ci, którzy dziś organizują nowe Stron. Pracy, poszli na oderwanie tamtemu frontowi zwolenników, — ale gdzie tam! Organizowanie ich rozpoczęło się od ataków na Obóz Narodowy. Na jego to osłabieniu więc usiłują stworzyć swój własny obóz.

Pytamy, w czym to może leżeć interes? Napewno nie w interesie sprawy katolickiej ani narodowej. Na tym zyskać mogą jedynie wrogowie tak Kościoła jak i Narodu.

Toteż po tamtej stronie wcale się nie gniewają z tego powodu. Owszem czują radość i zadowolenie, którego nawet ukryć nie mogą. Żydowskie gazety niedwuznacznie dają temu wyraz, co stanowi najlepszy dowód, jak szkodliwe jest to poczynanie dążeniom tych, którzy za wszelką cenę chcą doprowadzić do zwycięstwa sprawę katolicką i narodową w Polsce, którzy stawili sobie za cel przez zjednoczenie Narodu uczynić go wyłącznym gospodarzem we własnej Ojczyźnie, a przez to uczynić Polskę wielką, mocną, bogatą i szczęśliwą.

Bartel na Zamku.

Warszawa. Pan Prezydent RP. przyjął w dniu wczorajszym prof. Kazimierza Bartla.

Kupiectwo chrześcijańskie w walce o unarodowienie handlu polskiego.

Tryumf idei narodowej, żywiłowe uznanie dla działalności Stron. Narod.

Ogólnopolski kongres kupiectwa chrześcijańskiego w Warszawie, który w niedzielę wieczorem zakończył w sal. Rady Miejskiej swe dwudniowe obrady, był niewątpliwie wielkim wydarzeniem o przełomowym znaczeniu.

Kongres zgromadził bowiem blisko 5000 kupców z całego kraju, tak że największe sale warszawskie nie mogły pomieścić tych olbrzymich tłumów. Kongresowi okazały zainteresowanie najwyższe czynniki w państwie, z P. Prezydentem Rzplitej na czele, przez udział w otwarciu kongresu. Wreszcie, co najważniejsze, przebieg kongresu w sposób imponujący zaświadczyl o jednolitej postawie całego kupiectwa chrześcijańskiego, przede wszystkim wobec kwestii żydowskiej, która wysunęła się na naczelną miejscę w obradach kongresu.

Kupiectwo chrześcijańskie zmanifestowało w tych dwóch dniach w sposób żywiłowy swoje oblicze narodowe. Nie da się wprost opisać zapału, siłą przekonania i zdumiewającą zgodność poglądów, która znalazła wyraz w dyskusji nad sprawą unarodowienia handlu w Polsce. Żaden inny temat nie skupił na sobie tego zainteresowania i nie zdolał wykrzesać tylu gorących i namiętnych wywodów, co właśnie to najkapitałniejsze w Polsce współczesnej zagadnienie. Z głosów tych kilkudziesięciu mówców nie przebiła nienawiść rasowa czy niechęć konkurencyjna, tylko głębokie przekonanie, iż od radykalnego załatwienia kwestii żydowskiej zależy przyszłość Polski, przebiła nuta prawdziwej troski obywatelskiej.

Przebieg kongresu odsłonił prawdziwe oblicze kupiectwa polskiego, które stanowczo i dobitnie domaga się od czynników państwowych stworzenia właściwych warunków dla unarodowienia naszego życia gospodarczego.

Był to zarazem tryumf idei narodowej w najczystszej postaci. Spontaniczne owacje na cześć Stronnictwa Narodowego, prasy narodowej, akademika polskiego, walczącego o polskość uniwersytetów, ofiarnych pikietarzy itd., wreszcie odśpiewanie przez ogromną większość uczestników po zamknięciu kongresu Hymnu Młodych — oto widomy wyraz uznania kupiectwa dla zasług i pracy walczącego dla idei Wielkiej Polski obozu narodowego.

Wielkie zebranie Stron. Narod. w Poznaniu w sprawie Gdańska.

Na niedzielne zebranie publiczne Str. Narod. w sprawie Gdańska stawiło się na sali „Olimpii“ 7000—8000 członków i sympatyków Str. Narod., którzy w czasie przemówień i odczytywania rezolucyj wielokrotnie manifestowali na rzecz nienaruszalności praw Polski w Gdańsku.

Jako pierwszy przemawiał ks. sen. Bolt. Ukazanie się na trybunie zasłużonego bojownika o polskość Pomorza wywołało spontaniczną manifestację na rzecz ziemi pomorskiej. Piękne to, a tak dosadnie ujmujące kwestię gdańską i błędy polityki naszej przemówienie podamy później choć tylko w streszczeniu.

Po ks. sen. Bolcie zabrał głos, witany oklaskami, p. Edward Piszczyński, red. „Kurierza Pozn.“ w Gdyni, po nim przemawiał p. Kempicki, a wreszcie dr Wróbel odczytał rezolucję w sprawie gdańskiej, którą zgromadzeni przyjęli z entuzjazmem. — Po odśpiewaniu „Pieśni Bojowej“ zakończono imponującą manifestację okrzykami: „Niech żyje polski Gdańsk!“ — „Niech żyje Wielka Polska!“

Wojna na Dalekim Wschodzie.

Pogrom wojsk chińskich pod Szanghajem.

Agencja Domei donosi: Władze japońskiej marynarki wojennej ogłosiły w niedzielę komunikat, donoszący, że w sobotę po południu silne oddziały marynarki japońskiej wylądowały w Pajno, 60 km. na północ od Szanghaju. naprzeciwko pozycji wojsk chińskich.

Rozpoczęła się natychmiast walka. Oddziały japońskie zajęły miejscowość Czin-Tang-Czen, znajdującą się w odległości 25 km. na północ od Taczang, a następnie odrzuciły kolumny wojsk chińskich, które wycofały się w kierunku. Japończycy posuwają się szybko naprzód.

Nacisk Niemiec i Japonii na Polskę?

London. „Sunday Times”, jak donosi I.K.C., zamieszcza depeszę z Warszawy, w której wskazuje, że nacisk Niemiec i Japonii na Polskę, aby przyłączyła się do paktu antykomunistycznego, nie słabnie.

Pismo angielskie twierdzi, że Berlin oświadczył gotowość przedłużenia polsko-niemieckiego paktu o niesegresji pod warunkiem, że Polska przystąpi do paktu antykomunistycznego. Dla Japonii — wywodzi „Sunday Times” — przystąpienie Polski do tego paktu ma większe znaczenie, niż akces jakiegokolwiek państwa, gdyż Polska, a nie Niemcy graniczy ze Sowietami.

Pismo londyńskie posuwa się do twierdzenia, że istnieje w Polsce silna propaganda niemiecko-japońska, usiłująca przeforsować tezę, że Polska musi się zdecydować dzisiaj na stronę bloku antybolszewickiego i że w decyzji tej leży wielka szansa dziejowa Polski.

Strajk głodowy bezrobotnych w Grudziądzu przed sądem.

Wyrok uniewinniający trzech dziennikarzy.

Grudziądz. W ub. tygodniu toczył się przed Sądem Okręgowym proces przeciwko redaktorom: Kunzowi sen., Witolowi Kulerskiemu i Józefowi Kruszonie. Pierwszy oskarżony był o to, że zgodził się na zamieszczenie artykułu p.t. „Ludzie, bracia nasi głodują”, a pozostali o to, że ten artykuł napisali, przy czym sytuację strajkową i nędzę bezrobotnych rzekomo przejawiali oraz że dn. 16. 6. br. samochodem objechali placówki strajkowe i tam rozdawali gazety z artykułem „Ludzie, bracia nasi głodują” oraz wygłaszali przemówienia, zachęcające do wytrwania w strajku. P. p. Kulerskiego i Kruszonę wówczas aresztowano i trzymano w areszcie śledczym 12 dni.

Świadkowie oskarżenia w niczym nie obciążyli oskarżonych, a świadkowie obrony również zeznali, iż starosta podziękował nawet delegacji bezrobotnych za zachowanie porządku i spokoju podczas strajku. Również ustalono, iż chodził do strajkujących ks. Miętki, który przynosił papierosy, cukierki, a wojsko serdecznie opiekowało się głodującymi, dostarczając kuchnie polowe z herbatą.

Prok. Liptak stanął na stanowisku, że strajk okupacyjny jest karygodny, gdyż już w swym założeniu jest środkiem przymusu i gwałtu, zmierzającym do zmiany warunków pracy. Artykuł uznał prok. za przejaw krawiostwa i domagał się ukarania wszystkich oskarżonych.

Jeden z obrońców podniósł, że, jeżeli chodzi o karalność za strajk okupacyjny, to nie ma jeszcze wyroku w Polsce, któryby kogokolwiek zasądził za udział w takim strajku. Sąd ogłosił wyrok, uniewinniający oskarżonych dla braku cech przestępstwa; strajk w Grudziądzu był strajkiem swego rodzaju. W tym wypadku polskie prawo karne nie zawiera przepisów karnych.

LEKARZ I ROBOTNICA.

Powieść współczesna na tle stosunków fabrycznych. Przekład z francuskiego. 18

(Ciąg dalszy.)

Dodało mu to otuchy i chciał się już wywnężyć. Wziął ją za rękę, leżącą na stole.

— Mamo...

Ale ciągnęła dalej:

— Naturalnie, mam nadzieję, że pozostawisz mi głos w tej sprawie?...

— Mogłabyś wątpić, mateczko? A na dowód...

— O! Mały głos tylko... głos doświadczenia, zdanie, rzucone na wagę przed ostateczną decyzją. Mogę się pomylić. Zdarza się to nawet ekspertom. Nie mam wcale pretensji do wszechwiedzy z samego faktu, że jestem twoją matką. W takim razie dość by może było, dziecko, żeby już być nieomylną. Nie, to byłoby za dogodne! Ale jestem kobietą i żyłam o trzydzieści lat dłużej od ciebie. To są jedyne plusy, jakie mam za sobą. A zresztą, gdybyś mnie nie posłuchał

Odezwa Prezydium Polsk. Związku Wydawców Dzienników i Czasop. do Wydawców dzienników i czasopism.

Nadchodzi nowa zima, okres ciężkiej troski dla tych wszystkich, którzy pozbawieni są pracy. Wprawdzie rok ostatni poważnie zmniejszył ich zastępy, ale mimo to są jeszcze w kraju krocie ludzi, dla których zima oznacza ponurą widmo nędzy, głodu i chłodu.

Najwyższe czynniki w Państwie zainicjowały więc wznowienie działalności Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym.

W roku ubiegłym społeczeństwo polskie, należycie rozumiejąc swe obowiązki, dało czynny wyraz wspaniałej i wydatnej ofiarności na pomoc zimową dla bezrobotnych.

Konkretnością jest, aby społeczeństwo w roku bieżącym równie wydatnie okazało swe współdziałanie Obywatelskiemu Komitetowi Zimowej Pomocy.

Prasa Polska, zawsze czujna i ofiarna, gdy chodzi o ważne potrzeby społeczne, musi w całej pełni wykonać swój obowiązek obywatelski jak najgoręcej, zagrzewając miliony swych czytelników do wydatnej i szybkiej ofiarności na pomoc zimową.

Wzywamy całą prasę polską do podjęcia i kontynuowania w ciągu całej zimy jak najenergiczniejszej akcji propagandowej na rzecz Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym, działającego pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Naczelnego Wodza Armii Polskiej.

Prezydium Rady i Zarządu Głównego Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

Oddłużenie osad rentowych. Prawa rejestrowe na aktach — Uchwały rady ministrów.

Warszawa. Niedawno temu odbyło się pod przewodnictwem premiera posiedzenie rady ministrów. Przyjęto kilka projektów ustaw, które rząd wniosł do sejmiku na nadchodzącą sesję parlamentarną.

M. Inn. rada ministrów przyjęła projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z października 1934 r. o obniżeniu zadłużenia gospodarstw rolnych z tytułu należności funduszu obrotowego reformy rolnej. Ministrowi rolnictwa i ref. rolnych przysługiwało według stanu dotychczasowego prawo udzielania specjalnych ulg w spłacie tych zadłużeń do wysokości 30 milionów zł. Projektowana nowela podwyższa tę granicę do kwoty 50 milionów zł. Umożliwi to szybsze zakończenie akcji oddłużeniowej z funduszu obrotowego reformy rolnej, a w szczególności oddłużenie właścicieli osad rentowych i nabywców t. zw. osad anulacyjnych na terenie województw zachodnich.

Następnie rada ministrów przyjęła projekt ustawy o rejestrowych prawach rzeczowych na pojazdach mechanicznych, który, wprowadzając przepisy, chroniące należące interesy wierzycieli przy sprzedaży na kredyt pojazdów mechanicznych, powinien się przyczynić do znacznego zwiększenia obrotów handlowych.

Kolejno rada ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie konwersji 6 i pół proc. pożyczki zapalczanej oraz projekt ustawy, upoważniającej ministra skarbu do wprowadzenia zmian warunków dzierżawy Państwowego Monopolu Zapalczanego w granicach obowiązujących ustaw i w porozumieniu z dzierżawcami.

Przyjęto dalej projekt noweli do ustawy z 1 października 1931 o opodatkowaniu piwa, który umożliwi ewtl. obniżkę cen tego artykułu; następnie projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta R. P. z lipca 1932 r. o Monopolu Spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz o sprzedaży napojów alkoholowych.

W dalszym ciągu rada ministrów przyjęła projekty ustaw o budowie normalnotorowej kolei Wieliczka — Nasielsk oraz normalnotorowej kolei Szczakowa — Bukowo, wreszcie też o zwalczaniu gruźlicy i chorób wenerycznych.

Ani krzyża ani godła państwa.

Dowiadujemy się, że w głównym gmachu ZNP w Warszawie nie było ani jednego krzyża, godła państwa, portretu P. Prezydenta. Dopiero b. kurator Musioł usunął te ślady gospodarki „władców” Z. N. P.

Ciągnięcie dolarówki.

Wylosowano następujące dolarówki:
Dol. 12.000 na Nr. 683773.
Dol. 3.000 na N.ry: 999200, 1444293.
Dol. 1.000 na N.ry: 275392, 3999941, 625975, 657686, 805029, 806009, 1409364.
Dol. 500 na N.ry: 99167, 318189, 662759, 855629, 1075209, 1271549, 1375811, 1420286, 1478537, 166641.
Dol. 100 na N.ry: 4419, 48220, 52318, 91390, 100831, 129668, 152403, 165229, 171733, 181891, 203280, 204497, 217198, 223085, 229230, 361152, 306769, 308954, 312099, 32906, 341093, 345079, 376164, 431885, 454897, 455971, 491995, 493155, 493750, 503736, 507937, 521493, 576623, 600180, 602200, 608286, 651675, 661955, 674345, 681942, 702459, 791757, 815081, 830265, 881568, 890264, 894205, 895913, 897472, 901938, 909879, 912114, 912245, 936921, 950078, 970167, 994339, 998282, 1001174, 1016994, 1032948, 1033353, 1099089, 1138121, 1313712, 1374463, 1395450, 1233371, 1270667, 1403738, 1421243, 1447359, 1499231, 194860

i gdybyś miał zmartwienie, to zamiast cię potępiać, wolałabym raczej pocieszać cię i szukać sposobu naprawienia złego.

— Droga matuchno... O nie, ja nie będę lekceważył rad twoich. I pragnę ci dać dowód. Bo nie chcę dłużej ukrywać przed tobą: kocham pewną dziewczynę... i ożenię się z nią, jeżeli ty mi nie odradzisz.

Zrazu spojrzęła nań z niedowierzaniem.

— Co, czy doprawdy?

— Tak. Mówię całkiem poważnie.

Zmieszkała się. Jej uśmiechnięty rozsądek nie mógł jej ochronić przed instynktową zazdrością matek. Jak inne, cierpiała, znalazłszy nagle takie uczucie, ukryte w życiu syna. Wtedy on zaczął mówić. Spieszył się, nagłony potrzebą uzyskania jej przebaczenia za to, że milczał, że miał jakiś sekret przed nią. I jednocześnie chciał opowiedzieć wszystko, a żeby wszystko poruszyć na nowo.

Opowiadał sceny: wypadek w fabryce, wizyty w zamku Mirabeau, u ciotki Felicji, powolne poznawanie tej natury szorstkiej i czułej zarazem, nieuprzejmej a żywej, pochmurnej a uśmiechniętej, wyzdrowienie, kwiaty, kawiarenka, myśl, któ-

Czytajcie

„D R W Ę C Ę”,
jedyne lokalne pismo narodowe i katolickie na terenie powiatów brodn., lubawskiego i działdowskiego.

WIADOMOŚCI.

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 17 listopada 1937 r.

Kalendarzyk. 17 listopada, Środa, Salomei, Grzegorza.
18 listopada, Czwartek, Romana.
Wschód słońca g. 6 — 58 m. Zachód słońca g. 15 — 44 m.
Wschód księżycy g. 15 — 23 m. Zachód księżycy g. 6 — 08 m.

Z miasta i powiatu.

Obwieszczenie.

Starosta Powiatowego Lubawskiego z dnia 13 listopada 37 r. w przedmiocie regulowania cen artykułów powszechnego użytku.

Na podstawie rozporządzenia Wojewody Pomorskiego z dnia 14. I. 1937 r. (Pomorski Dz. Wojew. nr. 2 poz. 16) o regulowaniu cen przedmiotów powszechnego użytku ustalę następujące ceny:

słonina, świeża solona	za 1 kg 1,70 zł
boczek surowy	za 1 kg 1,30 zł
otoczek	za 1 kg 0,80 zł
wątroba wieprzowa	za 1 kg 1,20 zł
cynamderki	za 1 kg 0,80 zł
siemianka mięśna	za 1 kg 1,40 zł
mięso wieprzowe:	
karkówka	za 1 kg 1,30 zł
szynka świeża	za 1 kg 1,30 zł
podgardle	za 1 kg 1,40 zł
żeberka	za 1 kg 1,00 zł
noga (gruba)	za 1 kg 0,80 zł
mięso wołowe (bez dokładki)	za 1 kg 1,20 zł
boczek wędzony	za 1 kg 1,40 zł
kiełbasa zwyczajna	za 1 kg 1,40 zł
salcesony wszelkie	za 1 kg 1,40 zł
głowizna	za 1 kg 0,50 zł
nóżki	za 1 kg 0,40 zł
kaszka kaszana	za 1 kg 0,50 zł

Ceny powyższe obowiązują na terenie powiatu lubawskiego z dnem 13 listopada 1937 r.

Właściciele przedsiębiorstw sprzedaży zobowiązani są do uwidocznienia cen zarówno wewnątrz lokalu sklepowego, jak na wystawie sklepowej w miejscu uwidocznionym i dostępnym dla nabywców.

Winni przekroczenia cen maksymalnych będą karani z art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 31. XIII. 26 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527 oraz na zasadzie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22. III. 1928 r. o postępowaniu karno administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365) karą aresztu do 6 tygodni lub grzywną do 3.000 zł.

Poprzednie obwieszczenia z dnia 20. IX. 37 r. i dnia 7. X. 37 r., ustalające ceny wyżej wymienionych przedmiotów powszechnego użytku, tracą moc obowiązującą za wyjątkiem cen na chleb i bułki, które w dalszym ciągu obowiązują.

Starosta Powiatowy: p. o. (—) Mgr. A. Kowalski.

Przedadwentowy wieczorek taneczny T.C.L.

Lubawa. Na zakończenie jesiennego sezonu, urządza T.C.L. w niedzielę, dnia 21 listopada rb. dancing w Hotelu Kopernika (u p. Wyżlicy) o godz. 8-mej wiecz.

Tak jak dotychczas, wszystkie podobne imprezy nasze cieszyły się frekwencją, sądzimy, że i tym razem. Szan. Społeczeństwo liczenie zapewni sale Hotelu Kopernika, by spędzić miły wieczór na beztrudnej zabawie.

Ceny bekoni, świni i prosiąt.

Lubawa. Targ w dn. 15 bm.: bekony 36—38 zł. za 50 kg. świnię tłustą 38—43 zł. (50 kg.), para prosiąt 18—35 zł.

Podziękowanie.

Lubawa. Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Lubawie składa na tej drodze najserdeczniejsze podziękowanie tym osobom, które przyczyniły się łaskawie w jakikolwiek sposób do urządzenia wenty jesiennego. Mianowicie dziękujemy Szan. Obywatelstwu jak najuprzejmiej za liczne i piękne fanty i za dary do bufetu. Wszystkim Szan. Państwu za łaskawie, liczne przybycie na naszą imprezę. Dziękujemy również tym wszystkim, którzy łaskawie przyczynili się pracą do uroczniczenia imprezy.

Przed wszystkim prof. Grzymowiczowi oraz Harcerzom za śliczną dekorację sali. Wszystkim razem i każdemu z osobna dziękujemy z całego serca za wydatną pomoc w osiągnięciu środków, które umożliwiają nam dalszą opiekę nad naszymi ubogimi. Przychód z imprezy wyniósł 1150,29 zł. „Bóg zapłać” wszystkim!

Zarząd Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Lubawie.

ra tam zakiełkowała, rozwinęła się u Gastona, rozgrzała się, rozkwitła wśród tłumu i była teraz pełną przesychną i woni.

Śledził na twarzy matki wrażenia ze swego opowiadania. Zdawało mu się, że dopatrywał się na niej niespodzianki. Ale jego projekt w miarę, jak go wynurzał na światło dzienne, gdy go wypiełniał, wyokraglał całym potokiem słowa, stawał się dlań coraz trudniejszym, coraz bardziej niepodobnym do wykonania. Przez chwilę bał się. I równie dla wyrzucenia jeszcze jednego argumentu obrony jak dla opóźnienia wyroku, dodał:

— Do licha! Toć widujemy dokoła siebie panów, którzy zaślubiają wyrobnice. Mógłbym przystyczyć zaraz dwa do trzech nazwisk. Zwiążki faktyczne i tolerowane. Ale kiedyż oni żenią się z nimi? Wtedy, gdy przez długie lata były ich metresami i stały się matkami. Biorą prawą rękę po wzięciu lewej. Regulują. Ale pocóż ten zwrot, ta ścieżka wsteczna? Po co przedstawiać istotę, już poniżoną, ludziom, którym chciało by się nią zaimponować? Nie było by i rozsądniejszym i szlachetniejszym zarazem — obrać drogę prostą; wejść pod rękę z żoną bez skazy?

(C. d. n.)

Spęd bekonów w Nowym Mieście

odbędzie się poniedziałek 22. XI. 37 o godz. 7 ej rano, jak następuje: godz. 7. Kurzętnik, Kamionka, Wielkie i Małe Bałowski, Nowy Dwór, Gwiżdżyny, godz. 8. Niem. Brzoście, Marzęce, Lekarty, Nowe Miasto, Wawrowice, Radomno, Bagno, godz. 9. Mroczo, Jamiełnik, Zajaczkowo, Samplawa, Rakowice, Bratian, Tylicze, Mikołajki. Dyżur na spędzie pełni p. prezes Baczewski z Koła Nowy-Dwór.

Następny spęd w Nowym Mieście w poniedziałek, dnia 29. XI. 37.

Spęd bekonów w Lubawie

odbędzie się w poniedziałek, 22. XI. 37. o godz. 7-mej rano, jak następuje: Ostaszewo, Grodziszno, Prątnica, Omule, Kiepiny, Tylicze, Gierłoż-Polska, Rożental, Rakowice, Bratian, Zajaczkowo, Dębiesz, Jegla, Rybno, Zwiniarz, Lubstyniek, Tuszewo, Czerlin, Lubawa, Złotowo, Rumian, Rumieniec, Grabowo, Kazanice, Wałdyki, Swiniarz, Zielkowo, Byszwałd, Samplawa i Targowisko.

Dyżur na spędzie pełni p. prezes Brzozowski z Koła Złotowo.

Następny spęd w Lubawie d. 29. XI. 37. Podaje się do wiadomości, że w dniu 14. XI. 37. na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Koła Producentów Trzody Chlewniej Lubawa wybrany został prezesem koła p. Tułodziecki Szczepan, Lubawa ul. Kopernika 19. Członkowie z Koła Lubawa winni zatem swoje bekony zgłaszać u prezesa p. Tułodzieckiego, jak również tamże zwracać się po odbiór premii, począwszy od spędu z dnia 15. XI. 37. Instruktoriat Hodowlany PIR. w Nowym Mieście Lub.

Prośba do Społeczeństwa miasta Lubawy.

Opleka Rodzicielska przy Szkole Powszechnej nr. 2. w Lubawie zwraca się na tej drodze z gorącym apelem do miejscowego Obywatelstwa o pomoc finansową na zakupy niezbędnych pomocy naukowych.

Opleka Rodzicielska, zdając sobie sprawę z ciężkiego położenia, w jakim znajduje się Szkoła Powszechna nr. 2, a mianowicie braku wyposażenia niezbędnych pomocy naukowych, bez których nauka normalnie nie może się odbywać, a również trudno wymagać, by nasze dzieci osiągnęły wyniki dobrej w swej nauce, by mogły być przygotowane do egzaminu wstępnego do gimnazjum lub też ukończyły szkołę, wyrażamy nadzieję, że całe Społeczeństwo bez różnicyłoży minimalny dar na ten cel.

Potrzeba narazie około 150, — zł na zakup potrzebnych przyrządów do przyrody martwej.

Koło Opleki Rodz. deleguje dwóch członków z pośród swego Zarządu, którzy w najbliższych dniach dokonają zbiorów w Szan. Obywatelstwa. Zbierać będą p. p. Kaczyński — przewodn. i Ruczyński — skarbnik.

Dobrowolne datki na ten cel składać można też osobście u skarbnika zarządu p. Bronisława Ruczyńskiego, ul. Zamkowa 12.

Zarząd
Opleki Rodzicielskiej Szkoły Powz. nr 2.
w Lubawie.

Odprawa Zarządów Kół Stron. Narodowego obwodu lubawskiego.

Lubawa. W ostatnich dniach odbyła się w świetlicy przy ul. Pomorskiej odprawa Zarządów Kół Stron. Narod. obwodu lubawskiego. Były niemal wszystkie koła (16) reprezentowane. Zagał odprawy prezes obw. kol. Szulc i podał porządek obrad do wiadomości. Następnie kol. Krych odczytał najnowsze komunikaty zarządu głównego, nad którymi wykonała się bardzo obszerna dyskusja. Dalej kol. Kozubek, skarbnik obw., referował sprawę kasową, po czym omówiono obszerne sprawy organizacyjne. W wolnych głosach wykonała się sprawa pikietywania składów żydowskich. Po rzeczowej dyskusji nad tym punktem poszczególne zarządy samorzutnie zgłaszały członków swych kół na ochotnika do dyktowania, co postanowiono rozpocząć w następnym piątek. Po wyczerpaniu porządku obrad prezes zamknął je, a na zakończenie odśpiewano Hymn Młodych.

Z targu.

Lubawa. W ostatni poniedziałek na targu płacono za ft. masła 1.40—1.50, mdł. jaj 1.20, kury 1.50—2.—, kaczki 1.80—2.50, gęsi od 3—4 zł, za gęsi bite 45—50 gr za ft., kaczki bite 60—70 gr za ft., indyki 2—4 zł, jabłka ft. 30—40 gr, gruszki 35 gr ft., cielęta 10—18 zł za szt., owce 15—25 zł, kapusta 70 gr za ctr. Na targowisku za świnię na rzeź płacono 36—45 zł za ctr., prosięta 18—30 zł za parę.

Równocześnie odbył się spęd bekonów, płacono 38 zł za ctr.

Wyciąg z ksiąg Stanu Cywilnego w Lubawie.

Urodzenia: rob. Jan Szymański — c. Teresa, rob. Stanisław Śliwiński — s. Zygmunt, rob. Jan Łątkowski — s. Jan, korkarz Adam Kamiński — c. Janina.

Zgony: Franciszka Jagielska 29 l., Franciszek Jagielski 59 l., Julianna Truskowska 72 l., Zygmunt Każyński 10 m., Józef Maślowski 15 tyg., Justyna Kozicka 76 l., Elżb. Breńska 75 l., Antoni Grugier 60 l., Czesław Podobniński 35 l., Monika Grzlewska 4 l.

Ślub: Drukarz Andrzej Osuch, kaw., ze Stan. Pater, st. woln., czel. blach. Konrad Czajkowski, kaw., z rozwiedz. Józ. Rucińska z d. Maciejewska, mur. Alojzy Łątkowski, wdow., z Franciszką Gumińska, st. w., szewc Franciszek Jabłoński, kaw., z Marią Klarą Pokojką, st. woln., fryzjer Alfons Marcinowski, kaw., z Zofią Kowaleką, st. woln., nauczyciel Jan Czarnocki, kaw., z Agnieszką Jastrzębską, st. wolnego.

Posiedzenie Powiat. Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Nowe Miasto. Ostatnio odbyło się w sali Rady Pow. na zaproszenie p. star. mgr. Kowalskiego zebranie Powiat. Komitetu Pomocy Bezrobotnym, na które przybyła znaczna lista zaproszonych. Zebranie zagał i jemu przewodnił p. Starosta. Przewodniczący nasamprzód przeczytał oświadczenie zarządzenia i dyrektywy wojewódzkiego komitetu, a następnie wyłuszczył wytyczne tegorocznej Pomocy. Przeprowadzono listę bezrobotnych na bież. zimą wynosić będzie 1000 osób. Budżetowo przyjmuje się 500 osób przez 5 miesięcy po 15 zł, co wynosić będzie 40 000 zł na ich utrzymanie.

Zeszłoroczna Pomoc zamykała się w kwocie 30 tys. zł. Podał też p. Starosta podział ofiar na poszczególne zawody. Następnie złożył sprawozdanie ze zeszłorocznej akcji Pom. Bezrob., podnosząc z uznaniem, że nasz powiat dobrze się wywiązał ze swego zadania, gdyż stoi pod względem osiągniętych wyników ofiar na 5-ym miejscu na Pomorzu, aczkolwiek obszarem swym należy do mniejszych powiatów, za co p. Star. wyraził społeczeństwu, a przede wszystkim komitetowi i tym wszystkim, którzy czynny brali udział w akcji Pomocy, serdeczne podziękowanie. P. Starosta zaznaczył, że według zarządzenia z wojewódzkiego komitetu, lokalne komitety nie są w tym roku przewidziane, jednak w dyskusji wyrażono życzenie, aby dotychczasowy stan rzeczy zatriumfował.

W dyskusji zabierali głos: B. kurator p. dyr. Wolbek, ks. prob. Zabrocki, rej. Domagała, p. Zapolski. — Skład Komitetu pozostał mniej więcej w tym samym składzie.

Zebrania Stron. Narodowego w obwodzie nowomiejskim.

W niedzielę, dnia 21 bm., w stałych lokalach zebrań odbędą się zebrania kół Stronnictwa Narodowego obwodu nowomiejskiego:

w Krzemieniewie o godz. 15 (3 po poł.),
w Sugajenku „ 17 (5 po poł.),
w Bratuszewie „ 19 (7 po poł.).

Na tychże zebraniach zostanie ogłoszony referat o położeniu politycznym i sprawach organizacyjnych przez sekretarza Zarządu Powiat. oraz przyjmować się będzie nowych członków.

Czolem!

Zarząd Powiatowy Stron. Narodowego.

Przewodn. w miejsce dotychczasowego ks. prob. Zabrockiego, prezesa pow. TRP., który w tym roku nie mógł tego stanowiska objąć, wybrany został p. apt. Maternicki.

Po wyczerpaniu porządku obrad p. Starosta zebranie zamknął.

Blizsze szczegoly, — jakotez szczegolowy sklad Komitetu — podamy w nast. numerze.

„Trójka Hultajska” na scenie.

Nowe Miasto. Pod tym tyt. amatorski zespół teatralny „Chór Kościelny” odegra w niedzielę, dn. 21 bm. w sali „Hotelu Centralnego”, o godz. 7.30 wiecz., arcywesołą komedię Jana Nestoy. Zespół Chóru jest ogólnie znany i cieszy się wśród tut. społeczeństwa szczerą sympatią. Ażby dać wszystkim możliwość zobaczenia tej zabawnej komedii, ceny miejsc bardzo niskie. Bilety wcześniej można nabyć w firmie J. Polakiewicz (skład tytoniu), przy ul. Sobieskiego. Jednocześnie zaprasza się wszystkich na zabawę przedawentową, która odbędzie się zaraz po przedstawieniu.

Ceny targowe.

Nowe Miasto. Na targu w dn. 16 bm. ceny były następn.: bekony 37—38 (50 kg), tłuste świnię 38—43 (50 kg), para prosiąt 25—35 zł, dowóz świń mały masło (pół kg) 1,50 jaja (mdl) 1,40, kura 1,40—1,80, kaczka 1,80—2,50 zł.

Głupich nie sieją.

Tylicze. Doprawdy wstyd nas podawać na łamach naszego pisma sprawę, która dowodziłaby jeszcze naiwności, po stronie naszych rodaków, po których wobec tylu wysiłków oświatowych i uświadamiających spodziewać moglibyśmy się więcej roztropności i mądrości. Wprawdzie pismo sów. mówi tylko o pannach głupich, którym zabrakło oleju, a nie o mężatach, ale w tym wypadku również i naszym mężatom-gospodynom zabrakło tego oleju. Bo prosimy tylko zważyć. Przyjeżdża do Tylic i okolice samochod, obladowany towarami, a w nim dwóch elegancko ubranych jegomości. Reklamują się ja — przybyli wprost z Berlina, przywoząc towar niemiecki — „dobry i tani”. Po polsku ani słowa. Na wszystkie pytania wruszają ramionami, odpowiadając po niemiecku: „Wir verstein nichts polnisch, wir kommen ja direkt aus Berlin” (My nie rozumiemy nie po polsku, my przyjeżdżamy przecież wprost z Berlina). No i to już wystarczyło naszym naiwniakom by uwierzyć, że są to prawdziwi Niemcy i przybyli z Berlina z towarem niemieckim. Nie słyszały niebożatka jeszcze nigdy w życiu, że i najtytaniej mówiący człowiek umie doskonale udawać niemowę. No i hurmem po zakupy. Przecież także ładne i gustowne im powykładano firany, kołdry, gobeliny, makaty i t.d. i t.d. Okupili się nasze panusie, nawet b. poważne, auto i drogo. Przecież to towar zagraniczny! Dopiero po niewczasie przekonały się, że zapłaciły zbyt „słono” i że ten towar to tylko na pierwszy rzut oka taki nęcący, w rzeczy samej to tylko „blitcr” i nic więcej. I wtedy nastąpiło ochłodzenie i rozczarowanie. Ale coż, kiedy już Zydzi — bo o tych tu tylko mowa być może, mieli pieniądze za swą tandetę, nie czasem berlińską, a łódzka w kieszeni i w kułak się śmiały, że udało im się tak w butelkę nabić nasze naiwne gosposie tylekcie iłokolnych włosów. Ze też musi się jeszcze zawsze sprawdzać przyszłowie: „Głupich nie sieją, oni się sami rodzą”!

W połowie listopada jeszcze świeże, dojrzałe maliny.

Skarlin. Z ogrodu przewielebn. ks. dziek. Komkowskiego w Skarlinie przyniesiono nam do redakcji piękną, zek malinowych, z dobrze rozwiniętym, świeżym, czerwonym soczystym owocem, jak w samo lato. To już naprawdę niedoziemne zjawisko o tej porze roku.

Hallo! Tu KSM. m. Łąkorz!

Łąkorz. Chcesz poznać chociaż częściowo życie św. Stanisława Patrona, młodzieży, pospiesz na salę p. Rotha w niedzielę, 21. XI. o godz. 19 (7 wiecz.) na przedstawienie amatorskie pt. „Do większych ja rzeczy urodzony”. Tegóż wieczora możesz być świadkiem odmowy św. Stanisława co do udziału w zabawie u bogatego burgrabiego, ucieczki św. Stanisława z Wiednia w stroju żebracza, rozgryzienia ojca św. Stanisława na wieść, że syn jego wstąpił do zakonu, i radości po śmierci św. Stanisława, że ród Kostków zyskał w swej rodzinie świętego, którego sława rozszła się po całym świecie katolickim. Sztuka pobudzi cię do większego zainteresowania się młodzieżą spod znaku KSM. m. Nadprogram: arcyśmieszna komedia pt. „Skończyłem medycynę”. Po przedstawieniu zabawa taneczna.

RUCH TOWARZYSTW.

Lubawa. Tow. Głm. „Sokół” żeński w Lubawie urządza dnia 18 br. w lokalu p. K. Wyzłica o godz. 19 skromną herbatkę, połączoną z tancami, na którą wszystkie druchny, druchów i sympatyków jak najprzejmiej zaprasza Zarząd. Czolem!

Nowe Miasto. Stowarzyszenie Właśc. Nieruchomości Nowe Miasto podaje swym członkom i sympatykom do wiadomości, że miesieczne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 21 listopada rb. o godz. 16 (4) w Hotelu Centralnym (parter).

Ze względu na ważne sprawy, uprasza się o jak najliczniejszy udział Zarząd.

ZEBRANIA KOLEK ROLNICZYCH

Nowe Miasto. Zebranie Kółka Rol. Nowe Miasto odbędzie się w piątek, 19 listop. 1937 o godz. 11. Po zebraniu Kółka Zebranie Sekcji Trzody Chlewniej Ważne sprawy. Obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd.

do każdej kawy: do ziarnistej, do zbożowej, do mieszanek należy zawsze „Domieszka Francka”

Prawdziwą rozkoszą dla palacza

są zwijki do papierosów „MOKKA”

Nagły wniosek radnego ks. prof. Dembleńskiego

na posiedzeniu Rady Powiat. pow. lubawsk. w dniu 8. XI. 1937 roku w sprawie połączenia kolejowego Rakowice—Radomno—Jamiełnik oraz regulacji Drwęcy.

Nowe Miasto. Stając znow przed zadaniem uchwalenia stawek i norm podatkowych dla ułożenia przyszłorocznego budżetu, Rada Powiatowa uważa za swój obowiązek przedstawić miarodajnym czynnikom wyjątkowo ciężkiego położenia gospodarczego, w jakim się powiat nasz znajduje oraz wyłuszczenie dezyderatów, których spełnienie, zdaniem Rady Powiatowej, byłoby w stanie ulżyć jego ciężkiej doli. Namacalnymi dowodami krytycznego położenia ludności naszego powiatu jest m. in. fakt największej na całą Polskę śmiertelności niemowląt w powiecie lubawskim, dalej niepokojący stan bezrobocia, stale epidemicznie szerzący się w naszym powiecie tyfus oraz stale pogłębiająca się pauperyzacja społeczeństwa powiatu, do czego jeszcze w tym roku dochodzi bardzo dotkliwa klęska nieurodzaju zbóż i pasz, wywołując wśród radnych powiatowych obawę, czy sila podatkowa społeczeństwa naszego powiatu będzie w stanie dostarczać w przyszłości odpowiednich środków na wyrownanie choćby najważniejszych i najkonieczniejszych potrzeb administracyjnych i gospodarczych naszego powiatu. Z zadowoleniem przyjmuje Rada Powiat. do wiadomości, że niektóre z jej dezyderatów, wyrażonych w poprzedniej rezolucji, znalazły już posłuch u Władzy. M. in. została powiatowi naszemu przyznana poważniejsza kwota na utworzenie centralnego ośrodka zdrowia w powiecie. Jednak i ta instytucja nie zaradzi ztu, jeżeli w parze z tym nie pójdzie ogólne podniesienie gospodarcze powiatu. Główną bolączką i przyczyną stałego niedorozwoju gospodarczego powiatu o anachronizm komunikacyjno-kolejowy w naszym powiecie, spowodowany odcięciem węzła kolejowego Ilawa (Deutsch-Ellau), co już uwydatniła Rada Powiatowa w poprzedniej swej rezolucji. To też społeczeństwo tutajże od samego początku przyłączenia Pomorza do Macierzy nie ustawało w swych zabiegach doprowadzenia do powiązania rozerwanych szlaków kolejowych. Każdorazowy władarz powiatu, rozpatrzywszy się w położeniu, uznawał tę potrzebę za gwałtowną i ją ze wszelkich stron popierał. Wszystkie 17 lat niepodległości wypełnione są tymi staraniami w postaci rezolucji ze strony poszczególnych sfer i organizacji, wysyłania petycji, delegacji do Dyrekcji Kolejowej, do Ministerstwa Komunikacji, poruszania przez swych przedstawicieli sprawy przed forum Sejmu i Senatu w celu uzyskania połączenia kolejowego Rakowice—Radomno—Jamiełnik, a w razie niemożliwości tej połączenia kolejowego Zajaczkowo—Nowe Miasto—Ostrowite. W r. 1928 Ministerstwo Komunikacji wyraziło też już swą zgodę na pobudowanie linii Rakowice—Radomno—Jamiełnik, jednak mimo to wykonanie tej uchwały znajduje się aż po dziś dzień w zawieszaniu. Budowa takiego połączenia przez stałych korzyści gospodarczych dających zarazem i doraźne, redukując znacznie groźne bezrobocie, a Pow. Zwirowal dostarczyłaby możliwość zbytu swych materiałów, co przyczyniłoby się wielce do nielenia trudnościom budżetowym.

Za niemięj konieczną gospodarczo uważa Rada Powiatowa dalsze przeprowadzenie regulacji Drwęcy. Częściowa tylko jej regulacja powoduje groźne zalewy iak i ich nieużyteczność na nieuregulowanych odcinkach. Następstwem tego są poważne straty właścicieli iak, gdzie rzeka jest nieuregulowana, które powodować mogą żądanie odszkodowania ze strony poszkodowanych. Miasto Lubawa, która najwięcej ucierpiała odcięciem jej naturalnego zalepcza, aż dotąd nie uzyskała przyrzeczonego jej utworzenia szkoły podfic.

Podnosząc choć tylko najpilniejsze i najbardziej konieczne potrzeby swoje, żywi Rada Powiat. niezłomną nadzieję, że słuszne jej dezyderaty, powodowane jedynie troską o najwyższe interesy naszego nadgranicznego powiatu, znajdą posłuch i uwzględnienie.

(Nagły ten wniosek był zaopatrzonej podpisami znacznej większości członków Rady Powiatowej).

Zebranie organizacyjne Powiat. Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Działdowo. W dniu 12 bm. odbyło się na sali Rady Miejskiej zebranie organizacyjne Pow. Obywat. Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym pod przewodnictwem starosty Horwatha. W przemówieniu swym p. Starosta zaznaczył, że na tymże zebraniu oprócz komitetu pow. ma być wybrany także komitet lokalny. Tegoroczna pomoc zimowa nie będzie udzielana w formie jałmużny, której nie chce robotnik pomorski, lecz w formie pracy, do której to pomocy winny przyczynić się jak w ubiegłym roku, rzesze obywatel. przez dobrowolne składanie ofiar na rzecz bezrobotnych. Procedura tegorocznego składania ofiar nie została jeszcze ustalona, mimo tego ofiary można już składać w komitetach. Przy tej sposobności p. Star. dał zestawienie z ofiar z r. 36 z powiatu i terenu wojewódzkiego, po czym wybrano prezesem komitetu p. Mieszkowski z Ciorza, prezesem komitetu wykonawczego p. Starostę, a zast. wicestar. Kleberga. Do sekcji propagand. wszli pp.: Pszeny, Wasniewski, sekcji rozdzielczej Krengelski i Świątkowski z Działdowa, Kasperowski z Kraszewa i Stawęcki z Kalędogoworu. Do komisji rew. Piskorski i Dziłkowiecki z Działdowa oraz Foltński z z Przelęku.

Następnie odbyło się zebranie pod przewodnictwem burm. Szwedowskiego, na którym wybrano Komitet Miejski w składzie — kom. wykon.: prezes burm. Szwedowski, zast. not. Dunański, sekretarz Ślęzak, skarbnik Rosiński, sekcja zbiorkowa: Dembowski, Obaek, Suchocki i Smoczyński, rozdzielcza: ks. Wilmowski, Pleszczyk, Patełka, Sarbielewski, dr. Serwacki oraz Biernath, komisja rew. Fichna, Frydrychowski, Krupiński.

Najpierw socjaliści na Zamku, a po nich podobno ludowcy.

Największe wrażenie w szerokich kołach wywołała wiadomość o sobotniej audiencji PPS na Zamku. P. Prezydent przyjął najwybitniejszych przywódców PPS i rozmawiał z nimi przez dwie godziny, przy czym przedstawili oni P. Prezydentowi RP swoje postulaty, a najgłówniejsze z nich to rychła zmiana ordynacji wyborczej w myśl zasad powszechnego, tajnego, równego, bezpośredniego prawa głosowania wraz ze zasadą proporcjonalności.

Także ludowcy.

Jak donoszą, zapowiedziana wizyta przedstawicieli Stron. Lud. dojdzie w najbliższych dniach do skutku. Ludowcy zdecydowali się pójść na Zamek osobno dla podkreślenia samodzielnej linii Stron. Lud. Stron. Lud. zostało przez PPS „poinformowane” o audiencji socjalistów i jej przedmiocie

Wyrok w sprawie wyprawy na Myślenice zaostriżył w niektórych wypadkach karę.

Kraków. Zapadł niedawno temu wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie uczestników wyprawy inż. Doboszyńskiego na Myślenice.

W uzasadnieniu wyroku m. in. czytamy:

„Sąd Apelacyjny nie uwzględnił apelacji oskarżonych oraz oskarżyciela publicznego w przedmiocie orzeczenia o winie co do oskarżonych: Antoniego Piszczyka, Michała Pałki, Tomasza Płonki, Józefa Romka, Józefa Skopa i Piotra Jachimczyka i podzielać ustaleni zaskarżonego wyroku, wyrok uniwiniający tych oskarżonych zatwierdził.

Natomiast, opierając się na przyznaniu Piotra Tyłca w toku śledztwa, które to przyznanie potwierdził nadto Piotr Wyrwa, uznał go winnym przestępstwa z art. 167 par. 1 k. k. i wymierzył mu karę 10 miesięcy więzienia.

Sąd Apelacyjny uwzględnił częściowo apelację prokuratora w przedmiocie orzeczenia o karze i podwyższył wymiar kary kilku oskarżonym.

Sensacyjny proces.

Warszawa. W sądzie okręgowym we Warszawie rozpoczął się sensacyjny proces, wytoczony przez komis. prezyd. miasta Warszawy Starzyńskiego znanemu publicyście. Wład. Studnickiemu — jeden i drugi sanator — o obrazę i zniesławienie.

Miesiąc grudzień bez Żydów.

Jeszcze raz zwracamy się tak do naszego kumpiectwa jako i narodowo czującego społeczeństwa naszych trzech najbliższych powiatów: brodnickiego, działdowskiego i lubawskiego o intensywne przygotowanie miesiąca grudnia bez Żydów. Równocześnie prosimy o zgłaszanie się chętnych, ofiarnych kolegów do Zarządów Kół Stron. Narod. we wyżej wymienionych powiatach do pikietowania przed składami w celu pouczenia klienteli polskiej, że Polakowi wolno tylko zakupowywać u kupców Polaków.

B. komisarz petersbarski wyklada w gimnazjum państwowym.

Dowiadujemy się, że słynny działacz usuniętego zarządu ZNP Mandelbaum-Drzewiecki-Drzeski wyklada od paru dni w polskim w żeńskim gimnazjum państwowym im. J. Słowackiego w Warszawie.

Fakt ten zarówno wśród uczennic, jak i rodziców wywołał zrozumiałe oburzenie. Grono rodziców uczennic tego gimnazjum podjęło akcję, mającą na celu uwolnienie szkoły od przykrego „podarku”.

Podróż franc. min. Delbosa do Polski.

Paryż. Francuski min. spraw zagr. Delbos wyruszy w dniu 2 grudnia w wielką podróż do stolicy Europy wschodniej i południowo-wschodniej. Min. Delbos odwiedzi kolejno: Warszawę, Bukareszt, Białogrod i Pragę. Podróż potrwa ogółem 16 dni.

Lord Halifax jedzie do Berlina.

Pomiędzy Anglią a Niemcami zanicjowane zostały ostatnio narady w celu doprowadzenia do jakiegoś porozumienia. W tym celu wyjechał do Berlina lord Halifax.

OD REDAKCJI

Pan I. Z. Lubawa. Zaległa daninę majątkową za cza do 1 kwietnia 1934 r. można uregulować wszelkimi obligacjami pożyczkowymi (pożyczki państwowe), które to obligacje posiada Urząd Skarbowy według wartości nominalnej. W ten sposób mogą być regulowane podatki spadkowe i od darowizn i to zarówno zaległe, jak i bieżące.

KĄCIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.
Czwartek, 18. XI. 6.15 Audycja poranna. 11.15 Wiele muzyki dzieciom — poranek muz. dla szkół powszechnych z Wilna. 11.40 Płyty. 15.45 Wędrowki muz.: audycja dla młodzieży. 16.15 Ork. mandolinistów „Kaskada”. 16.55 O kszątkę Chałasińskiego „Szkoła w społeczeństwie amerykańskim — odczyt. 17.10 Piękna młynarka, cykl piosenki — I. audycja. 18.35 Audycja dla młodzieży wiejskiej „Nasza wieś w poezji”. 19.00 Słuch. „Pierwsza miłość poety”. 19.30 Recital. 20.00 Koncert rozrywkowy z Wiednia. 21.45 Stan. Przybyszewski — szkic lit. 22.00 I. audycja poświęcona twórczości Karola Szymanowskiego.

Piątek, 19 XI. 6.15 Audycja poranna 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 15.45 Mój Kasztelan — opow. dla dzieci. 16.15 Koncert muzyki lekkiej. 17.15 Piękna młynarka — II audycja. 18.10 Płyty. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Komedia „Sluby panieńskie”. 20.05 „Czterech gburów” — opera.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.
Czwartek, 18 XI. 11.40 Koncert fortep. 13.00 Spółdzielczość mleczarska w pow. nieszawskim — pog. 13.10, 18.30, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacji. 18.15 Pierwszy okręt Rzeczplitej — fel. 18.40 Przemówienie Prezesa Związku Rezerwistów OK. VIII z okazji Tygodnia Propagandy Przystosowania Oświatowego Młodzieży Przedpoborowej. 18.45 Lekcja języka polskiego z Katowic.
Piątek, 19 XI. 11.40, 13.00, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacji. 18.15 Skrzypce i wiolonczela — audycja ze studia w Bydgoszczy. 18.40 Oświata pozaszkolna — odczyt pt. Dwa miasta: Gnień i Tezew. 18.55 Wiad. sport. z Pomorza.
Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.28; frank francuski 17.95; frank szwajcarski 121.45 funt szterling 26.42; marka niemiecka 117.00; korona czeska 18.58; szyling austriacki 99.00; gulden gdański 100.00.

GIEŁDA ZBOZOWA

Płacono w złotych kg za 100		
	Poznań, 16. 11.	Bydgoszcz, 15. 11.
Zyto nowe	22.50—22.75	23.25—23.50
Pszonica	28.00—28.50	28.75—29.00
Jęczmień	21.40—21.25	20.25—20.50
Owies	21.00—21.25	21.25—22.50
Siemie lniane	49.00—52.00	48.00—51.00
Rzepak zimowy	56.00—58.00	56.00—58.00
Łubin złoty	—	—
Łubin niebieski	—	—
Mak niebieski	77.00—80.00	75.00—79.00
Gorzycza	37.00—39.00	35.00—38.00

Za redakcję odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowym Mieście.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej umów lub odszkodowania.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę drogiej naszej najukochańszej i nigdy nie zapomnianej zmarłej

s. p.

Adeli

a w szczególności panu kierownikowi Szkoły z Prądnicy, jak też p. Kierownikowi Szkoły z Łązyna, wszystkim dzieciom, Katolickiemu Stow. Dzieciątka Jezus, wszystkim Krewnym i Znajomym oraz za wyrazy szczerego współczucia i ofiarowane wieńce i kwiaty, składają na tej drodze z głębi serca piące serdeczne

„Bóg zapłać”

rodzina Przybyszewskich

Łązyna, w listopadzie 1937 r.

Ostrzeżenie.

Niniejszym ostrzegamy przed zawieraniem z p. Sewerynem Gawrońskim jakiegokolwiek umów zmierzających do objęcia w posiadanie nieruchomości dzierżawa domu położonego w Nowym Mieście Lubawskim przy Rynku nr. 15

albowiem wyżej określoną nieruchomość nabyliśmy na przetargu przymusowym

Kredit- und Spar Bank
Nowe Miasto Lub.

Zawiadamiam

Szan. Klientele, iż po zainstalowaniu prądu wykonuję wszelkiego rodzaju

zdjęcia fotograficzne

wieczorem przy reflektorach elektrycznych. Polecam portrety z moich oryginalnych zdjęć w prima wykonaniu już od 5 zł. — Fotografie do legitymacji od 1 zł za 3 sztuki. Filmówki uliczne za 4 sztuki 50 gr. Przyjmuję wszelkie prace dla P.T. amatorów.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

I. SOSNOWSKI, DZIAŁDOWO.

Zakład czynny od 8-mej rano do 8-mej wieczorem.

Sprzedam mórg ziemi w kornatkach. Kto wkaże eksp. „Drwęca” Nowe Miasto.	Mam dobrze tresowanego psa Rottweillera na sprzedaż J. Cieszyński, Nowe Miasto, Rynek.
--	--

Zawiadamiam P. T. Pacjentów, że przeniosłem swój

gabinet lekarsko-dentystyczny

z domu przy ul. Gdańska 22

do **Gdańska 12**

przyjmuję w dzień od 9—12 i od 3—6.

Studziński Jan, lekarz-dentysta
Lubawa.

Nasi przodkowie długie wieczory zimowe spędzali przy kominku.

A my przy doskonałym **radioodbiorniku.**

Radioodbiorniki Elektrim, Telefunken, Kosmos i t. d. demonstruje i sprzedaje najtaniej i na najdogodniejszych warunkach.

„AUTO-STOP”

A. Białachowski, Brodnica n. Drw., Mazurska 14.

Wateę

do uszczelniania okien i drzwi oraz

Kit

szklarski

poleca

NOWA DROGERIA

Edward Stienss,
Nowe Miasto 19 Stycznia 9,

Sprzedam **parcelę budowlaną** z dostępem do Drwęcy z ul. Pierackiego w Brodnicy. Zgłoszenia kierować **J. Bułka, Brodnica**

Wallzki fibrowe i zwykłe
Wieczne pióra,
Ołówki-automaty
Teczki skórzane
Baterijki kieszonk.
Komplety alabastrowe
Zabawki

tanio w dużym wyborze poleca

Księgarnia P. Głowackiego,
Działdowo.

Mieszkanie

3 pokojowe i kuchnia od zaraz do wynajęcia
Nowaczyk, Nowe Miasto
Szafę dobrze utrzymaną sprzedam Zgłoszenia do adm. „Drwęcy” Nowe Miasto.

Tran leczniczy
Mączki odżywcze
Emulsję dla dzieci

poleca

Józef Cieszyński,
drogeria i skład farb
Nowe Miasto

Rynek 7 Telefon 62.

Potrzebna **dziewczyna** do kuchni i chłopak do bydła
Rutkowski, Adriańska
p. Nowydwór

Gorzycę żółtą i mak

kupuje **Fr. Tysler, Lubawa.**

DRUKI

weszelkiego rodzaju
zwyčajne do naj-
wykwintniejszych

po cenach przystępnych wykonuje terminowo i gustownie

Drukarnia „Drwęcy”
Nowe Miasto.

Odwołuję

zniewagę, która miała miejsce w lokalu p. Jurkiewicza wobec komendanta posterunku w Dębieniu p. Korcza

Kowalewski A.

KSMm. Mroczo

urządza w niedzielę, 21 listopada br. o godz. 5 popoł. na sali p. Chechłowskiego

zabawę taneczną

na którą uprzejmie zaprasza

Kierownictwo Oddziału Przygrywać będą Kawki Kawkki z Lidzbarka.

Odwołuję zniewagę Z. M. K.

F. G.

Kryształki radiowe

poleca

Księgarnia „DRWECA”
Nowe Miasto.

Wszelkie

dzienniki i czasopisma
żurnale mód

najdogodniej zamawiać w księg. **Bułka**
Brodnica

Oliwę maszynową
Oliwę motorową
Oliwę cylindrową
Oliwę do podłóg
Smar na osie Ropę naftową
KARBOLINEUM

NAJTANIEJ
w Drogerii
Z. Chojnacki
daw. J. Kapczyński
BRODNICA
Telefon 147 Hallera 7

TAPETY
FARBY
LAKIERY
Mydła - Frotei - Szczotki